

URZĄD STATYSTYCZNY
W BYDGOSZCZY

AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA LUDNOŚCI

W WOJEWÓDZTWIE KUJAWSKO-POMORSKIM
W II KWARTALE 2016 R.

<http://bydgoszcz.stat.gov.pl/>

OPRACOWANIA SYGNALNE

Bydgoszcz, wrzesień 2016 r.

Szanowni Państwo

Niniejsze opracowanie powstało w oparciu o wyniki ankietowego badania statystycznego Badanie Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL), realizowanego przez ankieterów statystycznych – pracowników Urzędu Statystycznego w Bydgoszczy.

Zgodnie z art. 12. ustawy o statystyce publicznej (Dz. U. 2012 poz. 591 z późniejszymi zmianami), **ankieterzy statystyczni** wykonują czynności w imieniu i na rzecz statystyki publicznej.

Podstawowym zadaniem ankieterów jest pozyskanie, niemożliwych do uzyskania w innym trybie, kompletnych i rzetelnych informacji poprzez **przeprowadzenie wywiadu** bezpośredniego lub telefonicznego z osobami **w losowo wybranych** (na poziomie centralnym) **gospodarstwach** domowych i rolnych. Są to informacje dotyczące m.in.:

- pracujących, bezrobotnych, poszukujących pracy (niniejsze opracowanie na podstawie BAEL),
- dochodów, wydatków, w tym spożycia artykułów żywnościowych,
- warunków życia gospodarstw domowych, ubóstwa i społecznego wykluczenia,
- opinii społeczeństwa na temat sytuacji gospodarczej i finansowej kraju oraz możliwości oszczędzania,
- stanu wiedzy mieszkańców Polski na temat zdrowego trybu życia oraz przeciwdziałaniu chorobom i stosowania profilaktyki,
- korzystania z różnych form rekreacji i wypoczynku, w tym kultury,
- sytuacji edukacyjnej,
- hodowli zwierząt gospodarskich,
- zasiewów i zebranych plonów.

Wszystkie zebrane przez ankieterów dane objęte są **ściśle tajnością statystyczną** i wykorzystywane wyłącznie do wykonania zestawień zbiorczych i publikacji statystycznych, np. biuletynów, roczników statystycznych oraz obliczeń wskaźników niezbędnych do funkcjonowania gospodarki krajowej.

W związku z istotną rolą badań ankietowych w systemie badań statystycznych statystyki publicznej zwracam się do Państwa z prośbą o **udział i wsparcie udziału społeczeństwa** w badaniach statystyki publicznej.

Ankieterzy w czasie wizyty w wylosowanym mieszkaniu winni okazać **legitymację i upoważnienie** do wykonywanej pracy. Ich tożsamość można również potwierdzić w Urzędzie Statystycznym w Bydgoszczy i jego Oddziałach u koordynatorów badań ankietowych pod numerami telefonów:

Bydgoszcz – 52 3669 362, 52 3669 408, 52 3669 482,

Inowrocław – 533 304 738,

Toruń – 56 6117 146,

Włocławek – 54 2356 457.

Uprzejmie proszę o wsparcie realizacji **zadań publicznych** nałożonych na polską statystykę publiczną i przychylność wobec ankieterów. Państwa życzliwe nastawienie pozwoli na efektywną realizację zadań oraz lepsze dostosowanie badań do potrzeb zgłaszanych przez użytkowników informacji statystycznych.

Z poważaniem

Dyrektor

Urzędu Statystycznego w Bydgoszczy

W. Zwara
Wioletta Zwara

Przedmiotem **Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności**, prowadzonego od 1992 r. przez wszystkie urzędy statystyczne w Polsce, jest fakt wykonywania, posiadania bądź poszukiwania pracy w badanym tygodniu przez osoby w wieku 15 lat i więcej. Badanie prowadzone jest metodą reprezentacyjną w cyklu kwartalnym, a jego wyniki uogólniane są na populację generalną. W każdym z 13 tygodni kwartału badana jest 1/13 część próby mieszkań, dzięki czemu możemy obserwować zmiany na rynku pracy w okresie całego kwartału.

Za **ludność aktywną zawodowo** (tzw. siłę roboczą) uważa się wszystkie osoby uznane za pracujące lub bezrobotne, zgodnie z definicjami podanymi poniżej.

Do **pracujących** zaliczono wszystkie osoby w wieku 15 lat i więcej, które w okresie badanego tygodnia:

- wykonywały przez co najmniej 1 godzinę jakąkolwiek pracę przynoszącą dochód lub zarobek, tzn. były zatrudnione w charakterze pracownika najemnego, pracowały we własnym lub dzierżawionym gospodarstwie rolnym albo prowadziły własną działalność gospodarczą poza rolnictwem, pomagały (bez wynagrodzenia) w prowadzeniu rodzinnego gospodarstwa rolnego lub rodzinnej działalności gospodarczej poza rolnictwem,
- miały pracę, ale jej nie wykonywały:
  - z powodu choroby, urlopu macierzyńskiego lub wypoczynkowego,
  - z innych powodów, przy czym długość przerwy w pracy wynosiła:
    - do 3 miesięcy,
    - powyżej 3 miesięcy, ale osoby te były pracownikami najemnymi i w tym czasie otrzymywały co najmniej 50% dotychczasowego wynagrodzenia.

Do pracujących – zgodnie z międzynarodowymi standardami – zaliczani byli również uczniowie, z którymi zakłady pracy lub osoby fizyczne zawarły umowę o naukę zawodu lub przyuczenie do określonej pracy, jeżeli otrzymywali wynagrodzenie. Ze względu na przyjęte założenia metodologiczne badania, liczba pracujących uzyskana w wyniku BAEL nie obejmuje niektórych kategorii osób, które są wliczane do pracujących w sprawozdawczości z zakresu zatrudnienia, m.in.:

- pracujących, mieszkających w hotelach pracowniczych,
- pracujących za granicą na rzecz polskich pracodawców.

Do kategorii **bezrobotnych** zostały zaliczone osoby w wieku 15–74 lata, które spełniły jednocześnie trzy warunki:

- w okresie badanego tygodnia nie były osobami pracującymi (według powyższych kryteriów),
- aktywnie poszukiwały pracy, tzn. podjęły konkretne działania w ciągu 4 tygodni (wliczając jako ostatni tydzień badany), aby znaleźć pracę,
- były gotowe (zdolne) podjąć pracę w ciągu dwóch tygodni następujących po tygodniu badanym.

Do bezrobotnych zostały zaliczone także osoby, które nie poszukiwały pracy, ponieważ miały pracę załatwioną i oczekiwały na jej rozpoczęcie przez okres nie dłuższy niż 3 miesiące oraz były gotowe tę pracę podjąć.

Ludność **bierna zawodowo** to osoby w wieku 15 lat i więcej, które nie zostały zaklasyfikowane jako pracujące lub bezrobotne, tzn. osoby, które w badanym tygodniu:

- nie pracowały, nie miały pracy i jej nie poszukiwały,
- nie pracowały, poszukiwały pracy, ale nie były zdolne (gotowe) do jej podjęcia w ciągu 2 tygodni następujących po tygodniu badanym,
- nie pracowały i nie poszukiwały pracy, ponieważ miały pracę załatwioną i oczekiwały na jej rozpoczęcie w okresie:
  - dłuższym niż 3 miesiące,
  - do 3 miesięcy, ale nie były gotowe tej pracy podjąć.

Współczynnik aktywności zawodowej jest to procentowy udział aktywnych zawodowo w ogólnej liczbie ludności danej kategorii.

Wskaźnik zatrudnienia jest to procentowy udział pracujących w ogólnej liczbie ludności danej kategorii.

Stopa bezrobocia jest to procentowy udział bezrobotnych w liczbie aktywnych zawodowo danej kategorii.

Od II kwartału 2006 r. dane BAEL liczone są w oparciu o dokładną datę urodzenia.

Od I kwartału 2015 r. w związku z zastosowaniem nowej klasyfikacji zawodów – KZIS 2014, dane o pracujących według zawodów nie są w pełni porównywalne z wynikami z lat ubiegłych.

Do uogólnienia wyników badania na populację generalną zastosowano dane o ludności w wieku 15 lat i więcej, pochodzące z bilansów opracowanych na podstawie wyników Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011 (NSP 2011). Wszelkie dane za okres od I kwartału 2010 r. do II kwartału 2012 r. uległy zmianie w stosunku do wcześniej opublikowanych.

Od I kw. 2016 r. w Badaniu Aktywności Ekonomicznej Ludności zastosowano kalibrację wag na poziomie województwa, w miejsce stosowanej dotąd kalibracji na poziomie kraju, co zapewnia spójność otrzymywanych wyników z danymi demograficznymi na poziomie województw. W obliczeniach wag uwzględniono stosowane dotychczas kategorie demograficzne według płci, grup wieku i miejsca zamieszkania, natomiast wskaźniki kompletności służące do korekty wag ze względu na występowanie braków odpowiedzi są obecnie wyznaczone na poziomie województw.

Uwaga: W niektórych tablicach sumy składników mogą być różne od wielkości podanych w wierszach „Ogółem”, co jest wynikiem zaokrągleń dokonywanych przy uogólnianiu wyników badania.

Z uwagi na reprezentacyjną metodę badania zalecana jest ostrożność w posługiwaniu się danymi w przypadkach, gdy zastosowano bardziej szczegółowe podziały i występują liczby niskiego rzędu (mniejsze niż 15 tys.). W przypadku, gdy liczby po uogólnieniu wyników z próby wynoszą poniżej 5 tys., zostały one zastąpione znakiem „.”, co oznacza, że konkretna wartość nie może być pokazana z uwagi na losowy błąd próby.

TABL. 1. Podstawowe wyniki BAEL (dotyczy osób w wieku 15 lat i więcej)

WYSZCZEGÓLNIENIE	II kwartał 2015 r.		I kwartał 2016 r.		II kwartał 2016 r.	
	Kujawsko-Pomorskie	Polska	Kujawsko-Pomorskie	Polska	Kujawsko-Pomorskie	Polska
Współczynnik aktywności zawodowej w %	54,9	55,8	55,5	56,1	55,4	56,2
Wskaźnik zatrudnienia w %	51,0	51,6	51,1	52,1	51,3	52,7
Stopa bezrobocia w %	7,1	7,4	7,9	7,0	7,5	6,2
Aktywni zawodowo w tys.	911	17267	927	17215	926	17248
pracujący	845	15986	854	16012	858	16182
bezrobotni	65	1281	73	1203	69	1066
Bierni zawodowo w tys.	747	13695	744	13495	745	13462

Według badania BAEL w II kwartale 2016 r. zbiorowość **aktywnych zawodowo** w województwie kujawsko-pomorskim liczyła 926 tys. osób i było to o 15 tys. więcej niż w porównywalnym okresie 2015 r. i o 1 tys. mniej w stosunku do I kwartału 2016 r. (oznacza to odpowiednio wzrost o 1,6% i spadek o 0,1%).

Aktywni zawodowo w województwie stanowili 5,4% ogólnej liczby osób aktywnych zawodowo w kraju (5,3% w II kwartale 2015 r. i 5,4% w poprzednim kwartale).

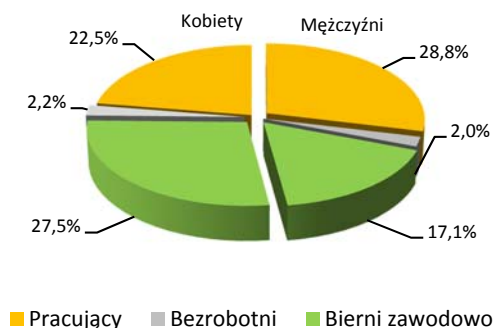
W stosunku do analogicznego okresu 2015 r. liczba pracujących zwiększyła się o 13 tys., tj. do poziomu 858 tys., a liczba osób bezrobotnych zwiększyła się w tym czasie o 4 tys., tj. do poziomu 69 tys.

W II kwartale 2016 r. odnotowano 745 tys. **biernych zawodowo** (44,6% ogólnej liczby ludności województwa w wieku 15 lat i więcej), tj. o 2 tys. mniej niż w II kwartale 2015 r. i o 1 tys. więcej niż w poprzednim kwartale. Osoby bierne zawodowo w kujawsko-pomorskim stanowiły 5,5% biernych zawodowo w kraju (taki sam udział odnotowano przed rokiem oraz w I kwartale 2016 r.).

Aktywni zawodowo

Według badania BAEL w II kwartale 2016 r. w województwie kujawsko-pomorskim liczba osób **aktywnych zawodowo** zwiększyła się o 1,6% w stosunku do analogicznego okresu 2015 r. (odnotowano wzrost wśród mieszkańców miast o 6,7%, i spadek wśród mieszkańców wsi – o 4,4%). W porównaniu z I kwartałem 2016 r. liczba aktywnych zawodowo zmalała o 0,1% (w miastach zwiększyła się o 0,9%, a na wsi zmniejszyła się o 1,3%). Wśród aktywnych zawodowo większość stanowili mieszkańcy miast (58,3%; w kraju – 60,4%).

Aktywność ekonomiczna według płci w II kwartale 2016 r.

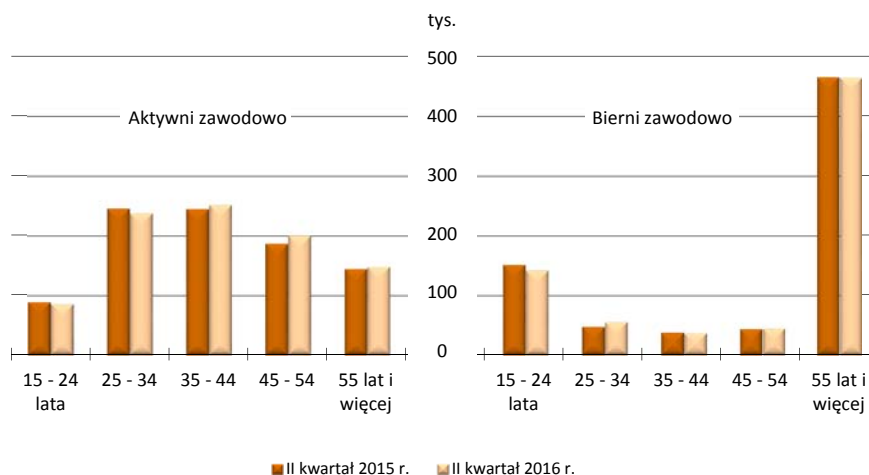

TABL. 2. Aktywność ekonomiczna ludności według płci oraz miejsca zamieszkania

WYSZCZEGÓLNIENIE A – II kwartał 2015 r.=100 B – I kwartał 2016 r.=100	Ogółem	Aktywni zawodowo			Bierni zawodowo	Współczynnik aktywności zawodowej	Wskaźnik zatrudnienia	Stopa bezrobocia
		razem	pracujący	bezrobotni				
		w tysiącach						
II kwartał 2015 r.								
OGÓŁEM	1658	911	845	65	747	54,9	51,0	7,1
mężczyźni	806	506	473	34	299	62,8	58,7	6,7
kobiety	852	404	373	31	448	47,4	43,8	7,7
MIASTA	953	506	473	32	447	53,1	49,6	6,3
WIEŚ	705	405	372	33	300	57,4	52,8	8,1
I kwartał 2016 r.								
OGÓŁEM	1671	927	854	73	744	55,5	51,1	7,9
mężczyźni	799	518	476	42	281	64,8	59,6	8,1
kobiety	872	409	378	31	463	46,9	43,3	7,6
MIASTA	999	535	491	44	464	53,6	49,1	8,2
WIEŚ	672	392	364	28	280	58,3	54,2	7,1
II kwartał 2016 r.								
OGÓŁEM	1671	926	858	69	745	55,4	51,3	7,5
A	100,8	101,6	101,5	106,2	99,7	x	x	x
B	100,0	99,9	100,5	94,5	100,1	x	x	x
mężczyźni	799	514	481	33	285	64,3	60,2	6,4
A	99,1	101,6	101,7	97,1	95,3	x	x	x
B	100,0	99,2	101,1	78,6	101,4	x	x	x
kobiety	872	412	376	36	460	47,2	43,1	8,7
A	102,3	102,0	100,8	116,1	102,7	x	x	x
B	100,0	100,7	99,5	116,1	99,4	x	x	x
MIASTA	999	540	499	41	459	54,1	49,9	7,6
A	104,8	106,7	105,5	128,1	102,7	x	x	x
B	100,0	100,9	101,6	93,2	98,9	x	x	x
WIEŚ	672	387	359	28	286	57,6	53,4	7,2
A	95,3	95,6	96,5	84,8	95,3	x	x	x
B	100,0	98,7	98,6	100,0	102,1	x	x	x

Spośród 926 tys. osób aktywnych zawodowo najliczniejszą grupą wiekową, liczącą 252 tys. osób, byli 35–44-latkowie – 27,2% ogólnej liczby aktywnych zawodowo (rok wcześniej – 26,9%, a w I kwartale 2016 r. – 27,2%). Znaczącą grupę (238 tys.) stanowiły także osoby w wieku 25–34 lata – 25,7% ogólnej liczby (w analogicznych okresach odpowiednio 27,0% i 26,0%).

Aktywność ekonomiczna ludności według wieku

Współczynnik aktywności zawodowej w województwie kujawsko-pomorskim w II kwartale 2016 r. ukształtował się na poziomie 55,4%, tj. o 0,8 p. proc. niższym niż w kraju (o 0,5 p. proc. wyższym niż w II kwartale 2015 r. i o 0,1 p. proc. niższym niż w poprzednim kwartale). Wysokość współczynnika sytuuje województwo kujawsko-pomorskie na 8. miejscu w gronie 16 województw, za podkarpackim (56,1%), a przed lubuskim (55,3%). Najwyższą wartość odnotowano w województwie mazowieckim (60,0%), a najniższą w śląskim (53,1%). Mężczyźni aktywni zawodowo w wieku 15 lat i więcej stanowili 64,3% ogólnej liczby mężczyzn (w analogicznych okresach odpowiednio 62,8% i 64,8%), a wśród kobiet współczynnik aktywności zawodowej wyniósł 47,2% (w porównywalnych kwartałach odpowiednio 47,4% i 46,9%). W miastach współczynnik ten wyniósł 54,1% (wobec 53,1% rok wcześniej i 53,6% w poprzednim kwartale) i był niższy niż na wsi, gdzie osiągnął wartość 57,6% (wobec odpowiednio 57,4% i 58,3%).

Rozpatrując wiek badanych, najwyższy współczynnik aktywności zawodowej (87,2%) odnotowano wśród osób w wieku 35-44 lata, najniższy natomiast (24,3%) w grupie osób w wieku 55 lat i starszych. W porównaniu z analogicznym okresem 2015 r. współczynnik w pierwszej z wymienionych grup wzrósł o 0,6 p. proc., a w drugiej – o 0,5 p. proc. W stosunku do poprzedniego kwartału w pierwszej grupie współczynnik pozostał na tym samym poziomie, a w drugiej zmalał o 1,0 p. proc.

W województwie kujawsko-pomorskim wśród osób aktywnych zawodowo najwięcej, bo 31,1% ogólnej ich liczby, ukończyło zasadniczą szkołę zawodową (288 tys. osób); udział tej grupy w II kwartale 2015 r. wyniósł 30,8%, a w poprzednim kwartale – 29,3%. Najmniejszą grupę (65 tys. osób; 7,0% ogólnej liczby osób aktywnych zawodowo) stanowiły osoby z wykształceniem gimnazjalnym, podstawowym i niepełnym podstawowym (w porównywalnych kwartałach odpowiednio 7,2% i 7,3% ogólnej liczby).

Analizując poziom wykształcenia badanej grupy mieszkańców województwa kujawsko-pomorskiego, najwyższy współczynnik aktywności zawodowej dotyczył osób, które ukończyły szkołę wyższą i wyniósł 80,9% (odnotowano wzrost w stosunku do II kwartału 2015 r. o 1,2 p. proc., a w porównaniu z poprzednim kwartałem wzrost – o 0,7 p. proc.). Z kolei na najniższym poziomie, współczynnik ten ukształtował się wśród osób z wykształceniem gimnazjalnym, podstawowym i niepełnym podstawowym i wyniósł 19,0%, co oznacza wzrost w stosunku do II kwartału 2015 r. o 0,1 p. proc. i spadek do poprzedniego kwartału o 0,6 p. proc.

TABL. 3. Współczynnik aktywności zawodowej według wieku i poziomu wykształcenia

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2016	
	II kwartał	I kwartał	II kwartał
	w %		
OGÓŁEM	54,9	55,5	55,4
Osoby w wieku:			
15–24 lata	36,9	34,5	37,6
25–34	83,7	82,0	81,0
35–44	86,6	87,2	87,2
45–54	81,0	81,3	81,7
55 lat i więcej	23,8	25,3	24,3
produkcyjnym	73,0	74,0	74,2
15–64 lata	66,1	67,5	67,7
Osoby z wykształceniem:			
Wyższym	79,7	80,2	80,9
Policealnym i średnim zawodowym	65,3	64,0	65,1
Średnim ogólnokształcącym	52,7	52,7	51,2
Zasadniczym zawodowym	58,9	59,5	59,5
Gimnazjalnym, podstawowym, niepełnym podstawowym	18,9	19,6	19,0

TABL. 4. Aktywność ekonomiczna ludności według poziomu wykształcenia

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Aktywni zawodowo			Bierni zawodowo
		razem	pracujący	bezrobotni	
	w tysiącach				
II kwartał 2015 r.					
OGÓŁEM	1658	911	845	65	747
Wyższe	286	228	222	6	58
Policealne i średnie zawodowe	378	247	231	16	130
Średnie ogólnokształcące	167	88	81	6	79
Zasadnicze zawodowe	477	281	254	27	195
Gimnazjalne, podstawowe, niepełne podstawowe	350	66	57	9	284
I kwartał 2016 r.					
OGÓŁEM	1671	927	854	73	744
Wyższe	308	247	238	9	61
Policealne i średnie zawodowe	394	252	238	14	141
Średnie ogólnokształcące	165	87	80	8	78
Zasadnicze zawodowe	457	272	242	30	185
Gimnazjalne, podstawowe, niepełne podstawowe	347	68	56	12	279
II kwartał 2016 r.					
OGÓŁEM	1671	926	858	69	745
Wyższe	293	237	230	7	56
Policealne i średnie zawodowe	390	254	236	17	137
Średnie ogólnokształcące	162	83	76	7	80
Zasadnicze zawodowe	484	288	264	24	195
Gimnazjalne, podstawowe, niepełne podstawowe	342	65	51	14	277

Pracujący

Według badania BAEL w II kwartale 2016 r. w województwie kujawsko-pomorskim **pracowało** 858 tys. osób, tj. 92,7% wszystkich aktywnych zawodowo w województwie (*w kraju 93,8% udziału*). Liczba pracujących zwiększyła się w stosunku do analogicznego okresu 2015 r. o 13 tys., a w odniesieniu do I kwartału 2016 r. zwiększyła się – o 4 tys. Większość pracujących, czyli 499 tys. osób, stanowili mieszkańcy miast (58,2% udziału; *w kraju 60,4%*). Liczebność tej grupy wzrosła o 5,5% w stosunku do II kwartału 2015 r. i o 1,6% do poprzedniego kwartału. Pracujących zamieszkałych na wsi było 359 tys., co oznacza spadek odpowiednio o 3,5% i 1,4%. W analizowanym kwartale 2016 r. mężczyźni stanowili 56,1% ogólnej liczby pracujących, a ich liczba (481 tys. osób) była wyższa o 1,7% w porównaniu z analogicznym okresem 2015 r. i o 1,1% wyższa niż w I kwartale 2016 r. Liczba pracujących kobiet (376 tys. osób) zwiększyła się w stosunku do II kwartału 2015 r. o 0,8%, a w porównaniu z poprzednim kwartałem zmniejszyła się o 0,5%.

Najliczniejszą grupę wiekową wśród pracujących stanowiły osoby w wieku 35–44 lata (27,9% ogólnej liczby pracujących; wobec 27,3% w II kwartale 2015 r. i 27,5% w poprzednim kwartale) oraz 25–34-latkowie (25,4% ogólnej liczby pracujących; wobec odpowiednio 27,0% i 25,9%).

Biorąc pod uwagę poziom wykształcenia wśród pracujących, najliczniejszą zbiorowość stanowiły osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym – 30,8% ogólnej liczby pracujących (w porównywanych okresach odpowiednio 30,1% i 28,3%).

Wskaźnik zatrudnienia w województwie kujawsko-pomorskim w II kwartale 2016 r. wyniósł 51,3% (*w kraju 52,7%*), co oznacza wzrost o 0,3 p. proc. w porównaniu z II kwartałem 2015 r. i o 0,2 p. proc. w stosunku do poprzedniego kwartału. *Wśród 16 województw kujawsko-pomorskie zajęło 10. miejsce pod*

względem wysokości omawianego wskaźnika, za województwem opolskim (51,4%), a przed podkarpackim i świętokrzyskim (50,6%). Najwyższą wartość wskaźnika odnotowano w województwie mazowieckim (56,6%), a najniższą w warmińsko-mazurskim (49,2%).

W grupie mężczyzn wskaźnik osiągnął poziom 60,2%, co oznacza odpowiednio wzrost o 1,5 p. proc. w stosunku do II kwartału 2015 r. i o 0,6 p. proc. wzrost w odniesieniu do poprzedniego kwartału.

W najlepszej sytuacji w badanym okresie były osoby w wieku 35–44 lata – wskaźnik zatrudnienia w tej grupie wyniósł 82,7% (odnotowano wzrost o 1,1 p. proc. w porównaniu z II kwartałem 2015 r. i wzrost o 1,4 p. proc. w stosunku do poprzedniego kwartału). Najniższy wskaźnik zatrudnienia (22,8%) odnotowano wśród osób w wieku 55 lat i więcej (w stosunku do porównywalnych okresów odpowiednio wzrost o 0,3 p. proc. i spadek o 1,5 p. proc.).

Analizując poziom wykształcenia ankietowanych można zauważyć, iż najwyższy wskaźnik zatrudnienia wystąpił wśród osób z wykształceniem wyższym i wyniósł 78,5% co oznacza wzrost w porównaniu z II kwartałem 2015 r. o 0,9 p. proc., i w stosunku do poprzedniego kwartału – o 1,2 p. proc. Najniższy wskaźnik odnotowano w grupie osób z wykształceniem gimnazjalnym, podstawowym i niepełnym podstawowym – 14,9% (w porównywalnych okresach odpowiednio spadek o 1,4 p. proc. oraz o 1,2 p. proc.).

W II kwartale 2016 r. w województwie kujawsko-pomorskim w **sektorze prywatnym** pracowało 668 tys. osób, czyli 77,9% ogólnej liczby pracujących. Wśród osób pracujących w prywatnych przedsiębiorstwach 61,7% stanowili mężczyźni (61,1% w II kwartale 2015 r. i 60,9% w poprzednim okresie). Wśród 189 tys. osób pracujących w **sektorze publicznym** większość, bo 63,5%, stanowiły kobiety (odpowiednio 62,0% i 62,2% udziału).

TABL. 5. Wskaźnik zatrudnienia według wieku i poziomu wykształcenia

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015		2016	
	II kwartał		I kwartał	II kwartał
	w %			
OGÓŁEM	51,0	51,1	51,3	
Osoby w wieku:				
15–24 lata	31,1	27,1	30,1	
25–34	77,6	75,2	74,1	
35–44	81,6	81,3	82,7	
45–54	74,9	76,0	77,6	
55 lat i więcej	22,5	24,3	22,8	
produkcyjnym	67,8	68,0	68,7	
15–64 lata	61,4	62,1	62,6	
Osoby z wykształceniem:				
Wyższym	77,6	77,3	78,5	
Policealnym i średnim zawodowym	61,1	60,4	60,5	
Średnim ogólnokształcącym	48,5	48,5	46,9	
Zasadniczym zawodowym	53,2	53,0	54,5	
Gimnazjalnym, podstawowym, niepełnym podstawowym	16,3	16,1	14,9	

TABL. 6. Pracujący według statusu zatrudnienia

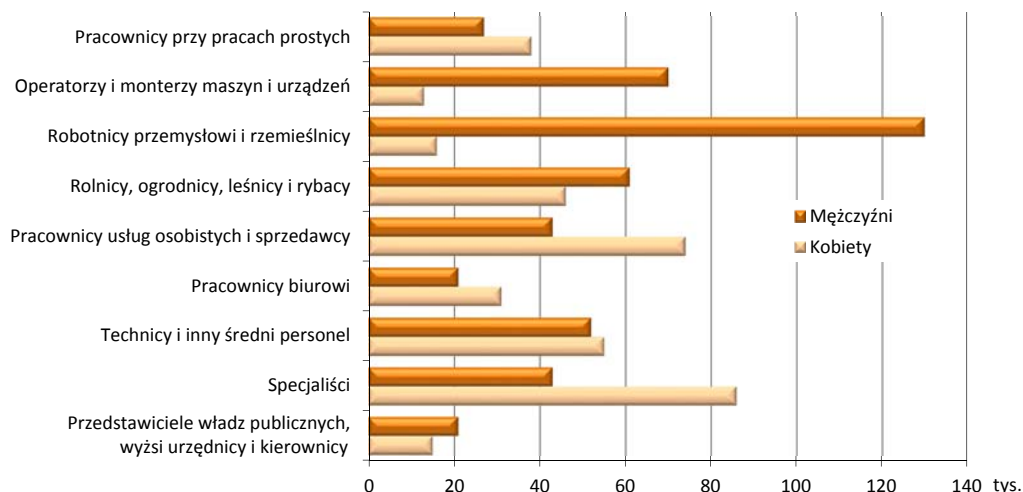
WYSZCZEGÓLNIENIE	II kwartał 2015 r.			I kwartał 2016 r.			II kwartał 2016 r.		
	ogółem	mężczyźni	kobiety	ogółem	mężczyźni	kobiety	ogółem	mężczyźni	kobiety
	w tysiącach								
OGÓŁEM	845	473	373	854	476	378	858	481	376
Sektor publiczny	187	71	116	188	70	117	189	69	120
Sektor prywatny	658	402	256	667	406	260	668	412	256
pracownicy najemni	476	287	189	486	289	197	480	302	178
pracodawcy i pracujący na własny rachunek	158	109	48	160	113	47	167	106	61
pomagający członkowie rodzin	25	6	19	20	.	16	22	.	18

W okresie kwiecień-czerwiec 2016 r. z pracy najemnej utrzymywało się 669 tys. osób (w obu sektorach własności), a ich udział w stosunku do ogólnej liczby pracujących ukształtował się na poziomie 78,0%

(78,5% wyniósł w II kwartale 2015 r. i 78,9% w poprzednim kwartale). Grupa pracodawców oraz pracujących na własny rachunek liczyła 167 tys. osób, stanowiąc 19,5% ogólnej liczby pracujących w województwie (w analizowanych okresach odpowiednio po 18,7% udziału).

Pracujący według płci i zawodów w II kwartale 2016 r.

Najliczniejszą **grupę zawodową** w województwie kujawsko-pomorskim tworzyli robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy – 147 tys. osób, czyli 17,1% ogólnej liczby. Mężczyźni stanowili większość wśród: robotników przemysłowych i rzemieślników (88,4% pracujących w tej grupie), operatorów i monterów maszyn i urządzeń (84,3%), rolników, ogrodników, leśników i rybaków (57,0%), przedstawicieli władz publicznych, wyższych urzędników i kierowników (56,8%). Kobiety przeważały natomiast wśród: specjalistów (66,7%), pracowników usług i sprzedawców (63,2%), pracowników biurowych (59,6%), pracowników wykonujących prace proste (58,5%) oraz wśród techników i innego średniego personelu (51,4%).

Bezrobotni

Według badania BAEL w II kwartale 2016 r. w województwie kujawsko-pomorskim populacja **bezrobotnych** liczyła 69 tys. osób, czyli 6,5% ogólnej liczby bezrobotnych w kraju. Liczba osób pozostających bez pracy wzrosła w skali roku o 6,2%, a w stosunku do ubiegłego kwartału spadła o 5,5%. Wśród osób poszukujących pracy przeważali mieszkańcy miast, których udział wyniósł 59,4% (w kraju – 60,2%). W analizowanym kwartale bezrobotni mężczyźni liczyli 33 tys. osób, tj. o 2,9% mniej niż przed rokiem i o 21,4% mniej niż w I kwartale 2016 r. Liczebność bezrobotnych kobiet (36 tys.) wzrosła o 16,1% zarówno w odniesieniu do II kwartału 2015 r. jak i w porównaniu z poprzednim.

Wśród bezrobotnych w podziale według wieku badanych (nie licząc grupy 55-latków i osób starszych,

TABL. 7. Stopa bezrobocia według wieku i poziomu wykształcenia

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015		2016	
	II kwartał		I kwartał	II kwartał
	w %			
OGÓŁEM	7,1	7,9	7,5	7,5
Osoby w wieku:				
15–24 lata	15,7	21,5	19,8	19,8
25–34	6,9	8,3	8,4	8,4
35–44	5,7	7,1	5,2	5,2
45–54	7,0	6,5	5,0	5,0
55 lat i więcej	4,8	3,9	6,0	6,0
produkcyjnym	7,2	8,0	7,4	7,4
15–64 lata	7,1	8,0	7,5	7,5
Osoby z wykształceniem:				
Wyższym	2,6	3,6	3,0	3,0
Policealnym i średnim zawodowym	6,5	5,6	6,7	6,7
Średnim ogólnokształcącym	6,8	9,2	8,4	8,4
Zasadniczym zawodowym	9,6	11,0	8,3	8,3
Gimnazjalnym, podstawowym, niepełnym podstawowym	13,6	17,6	21,5	21,5

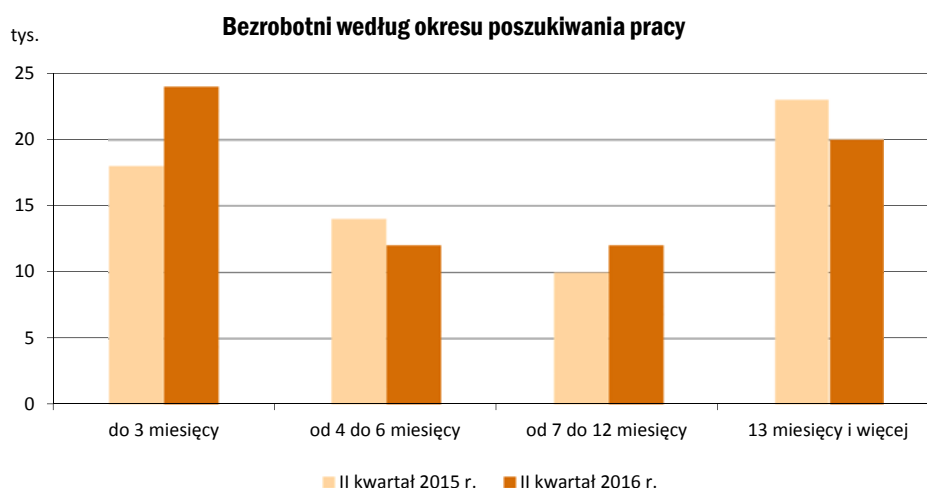
którzy stanowili 13,0% ogólnej liczby bezrobotnych) udziały grup wiekowych w strukturze rozkładały się pomiędzy 14,5% (osoby w wieku 45–54 lata), a 29,0% (wśród osób w wieku 25–34 lata).

Pod względem poziomu wykształcenia nadal najliczniejszą grupę bezrobotnych (34,8% udziału) stanowiły osoby, które ukończyły zasadniczą szkołę zawodową – 24 tys. osób.

W analizowanym kwartale 2016 r. **stopa bezrobocia** w województwie kujawsko-pomorskim wyniosła 7,5%, co oznacza wzrost w skali roku o 0,4 p. proc. (w kraju wskaźnik wyniósł 6,2%, spadek w skali roku o 1,2 p. proc.). Pod względem stopy bezrobocia według badania BAEL kujawsko-pomorskie uplasowało się na 11. miejscu wśród 16 województw, za podlaskim (7,1%), a przed świętokrzyskim i zachodniopomorskim (7,8%). Najniższą stopę bezrobocia odnotowano w województwach lubuskim i wielkopolskim (4,5%), a najwyższą w podkarpackim (9,8%). W porównaniu z analogicznym okresem 2015 r. stopa bezrobocia wśród kobiet wzrosła o 1,0 p. proc. i wyniosła 8,7%, a wśród mężczyzn spadła o 0,3 p. proc., tj. do poziomu 6,4%. W stosunku do poprzedniego kwartału stopa bezrobocia spadła o 0,4 p. proc. (w kraju spadła o 0,8 p. proc.). Wśród mężczyzn odnotowano spadek stopy bezrobocia o 1,7 p. proc., a wśród kobiet wzrost o 1,1 p. proc.

W II kwartale 2016 r. nadal na najwyższym poziomie (19,8%) utrzymywała się stopa bezrobocia w grupie osób w wieku 15–24 lata; najniższy poziom odnotowano w grupie osób w wieku 45–54 lata (5,0% oraz w grupie 35–44-latków (5,2%). Biorąc pod uwagę poziom wykształcenia w II kwartale 2016 r. stopa bezrobocia osiągnęła najniższą wartość w grupie osób z wykształceniem wyższym (3,0%), a najwyższą wartość odnotowano wśród osób mających wykształcenie gimnazjalne, podstawowe i niepełne podstawowe (21,5%).

Analizując **czas poszukiwania pracy** widać, iż najliczniejszą grupę (34,8%) stanowili poszukujący pracy do 3 miesięcy włącznie (zwiększenie udziału w porównaniu z II kwartałem 2015 r. o 7,1 p. proc., a w stosunku do poprzedniego kwartału – o 6,0 p. proc.). W tej kategorii osób było po 12 tys. mieszkańców wsi i miast. Najmniejszą grupę stanowili bezrobotni poszukujący pracy od 4 do 6 miesięcy oraz od 7 do 12 miesięcy (po 17,4% udziału), co oznacza w pierwszej grupie zmniejszenie udziału w porównaniu z II kwartałem 2015 r. o 4,1 p. proc., a w porównaniu z poprzednim kwartałem – o 4,5 p. proc., a w drugiej grupie odpowiednio wzrost o 2,0 p. proc. i spadek o 0,4 p. proc. Spośród bezrobotnych poszukujących pracy w grupach od 4 do 6 miesięcy oraz od 7 do 12 miesięcy większość stanowili mieszkańcy miast odpowiednio – 10 tys. i 8 tys.

W II kwartale 2016 r. **przeciętny czas poszukiwania pracy** przez osoby bezrobotne zamieszkałe w województwie kujawsko-pomorskim wyniósł 11,5 miesiąca.

W województwie kujawsko-pomorskim bezrobotni jako **metody poszukiwania pracy** najczęściej wybierali: pośrednictwo biur pracy oraz zamieszczanie oferty, odpowiadanie na ogłoszenia, przeglądanie ogłoszeń w prasie (po 79,7%), pomoc krewnych i znajomych (71,0%); rzadziej zaś poszukiwanie bezpośrednio w zakładach pracy (58,0%).

TABL. 8. Bezrobotni według wybranych metod poszukiwania pracy

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Metody poszukiwania pracy			
		poprzez biura pracy	poprzez ogłoszenia w prasie	poprzez krewnych i znajomych	bezpośrednio w zakładach pracy
w tysiącach					
II kwartał 2015 r.					
OGÓŁEM	65	49	52	49	43
Miasta	32	24	28	26	24
Wieś	33	25	25	23	19
I kwartał 2016 r.					
OGÓŁEM	73	58	52	48	37
Miasta	44	35	33	29	25
Wieś	28	23	19	20	12
II kwartał 2016 r.					
OGÓŁEM	69	55	55	49	40
Miasta	41	34	35	27	24
Wieś	28	20	20	22	15

Bierni zawodowo

Według badania BAEL w II kwartale 2016 r. w województwie kujawsko-pomorskim odnotowano spadek o 0,3% populacji **biernych zawodowo** w stosunku do analogicznego okresu 2015 r. oraz wzrost o 0,1% w porównaniu z poprzednim kwartałem.

Większość z 745 tys. biernych zawodowo stanowili mieszkańcy miast (61,6% udziału, w kraju – 60,4%) oraz kobiety (61,7% udziału; w kraju – 61,5%). Ponad połowa osób biernych zawodowo to osoby w wieku 55 lat i starsze (62,3% udziału; wobec 62,2% w analogicznym okresie 2015 r. i 61,6% w poprzednim kwartale). Znaczący był również udział osób w wieku 15–24 lata – 19,2% ogólnej liczby biernych zawodowo (w analizowanych kwartałach odpowiednio 20,3% i 20,2%).

W strukturze biernych zawodowo mieszkańców województwa kujawsko-pomorskiego, przyjmując za kryterium poziom wykształcenia, najliczniejszą grupę stanowiły osoby z wykształceniem gimnazjalnym, podstawowym i niepełnym podstawowym (277 tys. osób), a ich udział w ogólnej liczbie biernych zawodowo wyniósł 37,2% (w II kwartale 2015 r. – 38,0%, a w I kwartale 2016 r. – 37,5%).

W okresie kwiecień-czerwiec 2016 r. bierni zawodowo nieposzukujący pracy, jako najczęstszą przyczynę nieposzukiwania (poza emeryturą – taki powód podaje 352 tys. osób), wymieniali naukę i uzupełnianie kwalifikacji (135 tys. osób) oraz chorobę i niesprawność (106 tys. osób). Osób zniechęconych bezskutecznością poszukiwań pracy w województwie kujawsko-pomorskim było 29 tys.

Bierni zawodowo według przyczyn nieposzukiwania pracy w II kwartale 2016 r.

Autorzy opracowania: Klaudia Gietka-Cichańska, tel. 52 3669351, Małgorzata Winnicka, tel. 52 3669376
– Ośrodek Badań i Analiz Rynku Pracy – pod kierunkiem dra Dominika Śliwickiego

Redakcja techniczna, skład i grafika komputerowa: Adam Mańkowski, Anna Nakielska
– Kujawsko-Pomorski Ośrodek Badań Regionalnych

Informatorium: e-mail InformatoriumUSBGD@stat.gov.pl, tel. 52 3669400